

POLITICAL SCIENCE

રાજયશાસ્ત્ર

PAPER-III

પ્રશ્નપત્ર-III

Note : This paper has *two* parts (A and B). All questions are compulsory.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રના અ અને બ એમ બે વિભાગો છે. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

Part A

વિભાગ-અ

Note : This part has ten short essay type questions of 16 marks, each to be answered in about **three hundred** words each. All questions are compulsory.

નોંધ : વિભાગ અ માં દસ લઘુ નિબંધાત્મક પ્રકારના પ્રશ્નો છે. દરેકના ગુણાંક 16 છે. દરેક ઉત્તર આશરે 300 શબ્દોમાં લખવાના છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. What are the grounds on which Mahatma Gandhi criticises Western Civilization in 'Hind Swaraj' ?

એમ.કે. ગાંધીજીએ કયા આધારે પશ્ચિમી સંસ્કૃતિની તેમના 'હિંદ સ્વરાજ' માં ટીકાઓ કરી છે?

2. How has Machiavelli solved the problem of religion and politics ?
મેક્યાવેલીએ ધર્મ અને રાજકારણની સમસ્યાનું કેવી રીતે નીરાકરણ કર્યું?

3. Critically analyse the structural functional approach to the study of comparative politics.

તુલનાત્મક રાજકારણના અભ્યાસમાં માળખાગત અને કાર્યાન્વિત્ત અભિગમનું ટીકાત્મક પૃથકકરણ કરો.

4. Critically analyse the concept of political development with special reference to India.

ભારતના વિશેષ સંદર્ભમાં રાજકીય વિકાસની વિભાવનાનું ટીકાત્મક પૃથકરણ કરો.

5. Discuss the major factors taken into account while making India's Constitution.

ભારતના બંધારણના ઘડતરમાં કયા અગત્યના પરિબલોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા તેની ચર્ચા કરો.

6. Discuss the major factors governing state politics in India during present coalition era.

ભારતમાં અત્યારના મિશ્રયુગમાં રાજ્યના રાજકારણમાં મુખ્ય પરીબળોની ચર્ચા કરો.

7. "The new Public Administration is goal oriented as well as change oriented."
Discuss.

નૂતન જાહેર વહીવટ એ ધ્યેયલક્ષી તેમજ પરિવર્તનલક્ષી છે. ચર્ચા કરો.

8. Do you think that reservation for women in Panchayats is the first step towards women empowerment ? Elaborate.

તમો માનો છો કે પંચાયતમાં મહિલા આરક્ષણ એ મહિલા સશક્તિકરણ તરફનું પ્રથમ પગલું છે. વિસ્તરણ કરો.

9. How far do you think that the concept of balance of power was responsible for maintaining peace between the states ?
તમો કેટલે અંશે માનો છે કે સત્તાની સમતુલાની વિભાવના રાજ્યો વચ્ચે શાંતિ સ્થાપવા માટે જવાબદાર હતા?

10. Briefly discuss the development of India's nuclear policy before Pokharan II.
પોખરણ-બે પહેલાની ભારતની અણુનીતિના વિકાસની સંક્ષીપ્તમાં ચર્ચા કરો.

Part B
વિભાગ-બ

Note : Part B has only *one* question of 40 marks. It should be answered in about **eight hundred** words each.

નોંધ : વિભાગ બ માં એક પ્રશ્ન છે અને તે 40 ગુણાંક ધરાવે છે. એનો ઉત્તર આશરે 800 શબ્દોમાં આપવો જરૂરી છે.

11. Write an essay on contemporary liberalism.
વર્તમાન ઉદારમતવાદ ઉપર નિબંધ લખો.

Or

અથવા

“India’s role in the United Nations is significant.” Do you agree with this ? Elaborate.

સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘમાં ભારતની ભૂમિકા અગત્યની છે. તમો એની સાથે સંમત છો ! વિસ્તૃતિકરણ કરો.

Or

અથવા

Write an essay on the changing nature of Indian Federalism.

ભારતીય સમવાયતંત્રના બદલાતા સ્વરૂપ ઉપર નિબંધ લખો.

